

Uchwała nr 308

z dnia 15.11.2012 r. w sprawie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Socjologiczno-Historycznym Uniwersytetu Rzeszowskiego

I. Wewnętrzny System Zapewnienia Jakości Kształcenia w Uniwersytecie Rzeszowskim

Zgodnie z przywołanymi dokumentami w Uniwersytecie Rzeszowskim wprowadzono zasadę ciągłego trybu realizacji zadań przez specjalnie do tego celu zbudowaną, hierarchiczną strukturę, działającą na poziomie władz uczelni, wydziałów i jednostek podstawowych (instytutów). Jednostkami takimi są:

- Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia (składający się z 9 członków, powoływanych przez Prorektora ds. Studenckich i Kształcenia);
- Sekcja Jakości Kształcenia (wchodząca w skład Działu Kształcenia)
- Biuro Karier (badające losy absolwentów);
- Zespoły wydziałowe;
- Zespoły instytutowe.

Dwie ostatnie jednostki należy uznać za podstawowe w realizacji polityki projakościowej. Sprawność systemu w skali Uczelni zależy od wzajemnej współpracy i dobrej komunikacji pomiędzy poszczególnymi zespołami.

Uczelniany Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia jest organem opiniodawczym Rektora. Do jego zadań należy:

- opiniowanie sposobu funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UR;
- opracowywanie koncepcji jego ewaluacji;
- proponowanie zmian w funkcjonowaniu systemu.

Do zadań Sekcji Jakości Kształcenia należy:

- monitorowanie oraz ocena sposobu wdrażania i realizacji instrumentów wchodzących w skład systemu;
- systematyczna kontrola funkcjonowania systemu;
- dorywcza kontrola realizowana na poziomie jednostek organizacyjnych;
- sugerowanie ewentualnych zmian pokontrolnych w jednostkach Uczelni;

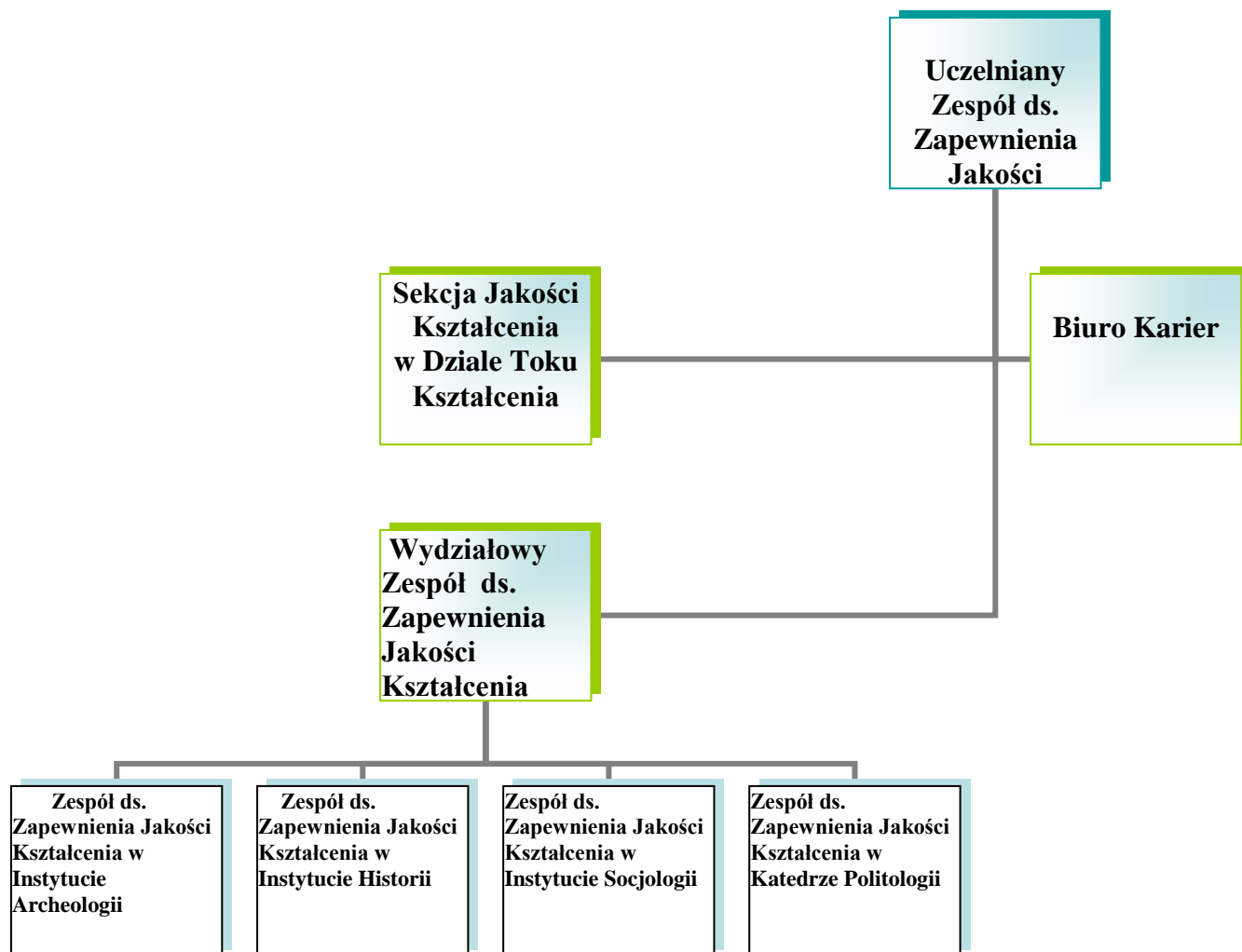
- gromadzenie wyników badań na poziomie jednostek organizacyjnych ich porównywanie i przedstawianie do wiadomości władzom Uczelni (Rektor, Senat) lub poszczególnych jednostek (np. Dziekan, Rada Wydziału).

II. System Zapewnienia Jakości Kształcenia na Wydziale Socjologiczno-Historycznym

Na Wydziale Socjologiczno-Historycznym od wielu już lat realizuje się politykę zapewniającą wysoką jakość kształcenia. Dotyczy to także niektórych elementów, jakie przyjął również Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia, uznając je za podstawowe (np. badania ankietowe, ocena prowadzonych zajęć, hospitacje zajęć, badanie losów absolwentów). Poza działaniami formalnymi najważniejsza jest codzienna troska władz instytutów/katedry o poziom merytoryczny prowadzonych zajęć, ich terminowość i właściwy system oceniania, korekty i modyfikacje programów kształcenia. Nie bez znaczenia jest odpowiednia polityka kadrowa w zakresie obsady zajęć dydaktycznych. Dobór kadry musi odzwierciedlać specjalizację badawczą prowadzącego zajęcia. Należy także zwrócić uwagę na współpracę z samorządem studenckim i samorządem doktorantów, których opinia o realizacji programów, a nawet ich konstrukcji powinna być brana pod uwagę przez władze jednostek podstawowych.

Inne działania projakościowe można uznać za specyficzne dla Wydziału, a niektóre nawet za wyznaczające standardy wykraczające poza Uczelnię. Jako przykład można wymienić organizowany przez Instytut Archeologii ogólnopolski, otwarty konkurs na najlepszą pracę magisterską z zakresu archeologii. W Instytucie Socjologii natomiast studenci mają możliwość wzięcia udziału w wewnętrznym konkursie na najlepszy projekt badawczy – pracę licencjacką. Najlepszym absolwentom Wydziału przyznawany jest dyplom z wyróżnieniem. Istnieje także możliwość wystąpienia przez Radę Wydziału o nadanie dyplomu uznania Rektora UR szczególnie wyróżniającym się absolwentom. Najlepszego w skali Uczelni absolwenta, wybranego przez Rektora spośród kandydatów zgłoszonych przez dziekanów, honoruje się „Laurem i Statuetką UR”.

Poniższy schemat przedstawia strukturę systemu zarządzania i kształtowania jakości dla Wydziału Socjologiczno-Historycznego:

Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia został powołany przez Dziekana Wydziału decyzją nr 4 z dnia 1.03.2012 r. i 231 z dnia 19.09.2012 r. W jego skład wchodzi:

- dr hab. prof. UR Paweł Sierżęga – przewodniczący
- dr Tomasz Koziełło;
- mgr Greta Karczmarczyk (sekretarz);
- mgr Daniel Hanik (doktorant);
- Piotr Szczepanik (student).

Zespół jest organem opiniodawczym Dziekana a jego głównymi celami są.

- koordynacja działania zespołów instytutowych;

- wyznaczanie kierunków rozwoju systemu na Wydziale;
- ocena funkcjonowania systemu;
- wykonywanie zbiorczego zestawienia – opracowania wyników badań ankietowych i przedstawienia go Radzie Wydziału;
- sporządzanie wydziałowego sprawozdania z oceny własnej Wydziału;
- dążenie do stałego doskonalenia Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia.

Rada Wydziału raz w roku zapoznaje się efektami działań zespołu (w tym raportem z badań ankietowych i sprawozdaniem z oceny własnej) oraz dokonuje oceny funkcjonowania systemu zapewniającego jakość kształcenia. Rada Wydziału może sformułować wnioski i zalecenia do realizacji przez władze Wydziału, jak też Wydziałowy Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia.

We wszystkich jednostkach Wydziału działają instytutowe Zespoły ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia. Są one odpowiedzialne za funkcjonowanie systemu oraz jego aktualizację. Podstawowe zadania to:

- dostarczanie kierownikowi jednostki (Dyrektorowi Instytutu/Kierownikowi Katedry) informacji dotyczących jakości kształcenia na wszystkich poziomach studiów;
- wykonywanie badań ankietowych dotyczących wszystkich pracowników biorących udział w toku studiów, w tym także administracji (w ostatnim miesiącu zajęć dydaktycznych każdego roku akademickiego lub toku studiów) i opracowywanie ich wyników;
- przygotowanie sprawozdania z badania ankietowego i zamieszczenie go na stronie internetowej instytutu/katedry;
- archiwizacja danych ankietowych (przez okres 4 lat);
- sporządzanie sprawozdania z oceny własnej jednostki.

Ustala się następujące zasady działania zespołów:

- posiedzenia zwoływane są przez przewodniczących nie rzadziej niż dwa razy w każdym semestrze;
- posiedzenia są protokołowane;
- wszelkie propozycje i wnioski składane kierownikowi lub radzie jednostki mają formę pisemną.

Kierownicy jednostek podstawowych przedkładają na koniec roku akademickiego radzie jednostki ocenę efektów kształcenia, która powinna być podstawą doskonalenia programu kształcenia.

III. Proces dydaktyczny

Na Wydziale Socjologiczno-Historycznym kształcenie odbywa się na następujących kierunkach:

- archeologia (studia I, II i III stopnia),
- historia (studia I, II i III stopnia);
- kulturoznawstwo (studia I i II stopnia);
- politologia (studia I i II stopnia);
- socjologia (studia I, II i III stopnia);
- praca socjalna (studia I stopnia).

Nakład pracy studenta jest wyrażany za pomocą punktów zaliczeniowych – Europejskiego Systemu Transferu Punktów (ECTS). Natomiast poziom wiedzy i umiejętności studenta określają oceny (od niedostatecznej do bardzo dobrej) bądź zaliczenia. Wszyscy studenci Wydziału, którzy spełniają kryteria określone w szczegółowych przepisach wewnętrznych, mogą odbywać część studiów na innej uczelni krajowej (Program MOST) lub zagranicznej (Program Sokrates-Erasmus). Jednostki Wydziału (tj. instytuty/katedra) przyjmują również na 1 lub 2 semestry studentów z innych uczelni. Zaliczenie semestrów studentom uczestniczącym w programach wymiany odbywa się na podstawie punktów ECTS.

Za realizację toku studiów odpowiedzialni są kierownicy jednostek podstawowych - dyrektorzy instytutów/kierownik katedry. Na szczeblu wydziałowym koordynatorem tych działań jest prodziekan (w obecnej kadencji – dr Krzysztof Żarna). Rada Wydziału raz w każdym semestrze zapoznaje się z raportem na temat przebiegu studiów i efektów kształcenia.

Tok studiów określają normy ogólnouczelniane – *Regulamin Studiów* i *Regulamin Studiów Doktoranckich*. Zawarte są w nich podstawowe prawa i obowiązki studenta i doktoranta, także zasady studiowania i oceniania. Szczegółowe zasady, obowiązujące na Wydziale, wprowadzają odrębne uchwały Rady Wydziału:

1. Uchwała nr 308 a z dnia 15 listopada 2012 uzupełniająca Regulamin Studiów UR w zakresie odbywania studiów na Wydziale Socjologiczno-Historycznym UR.
2. Uchwała nr 308 b z dnia 15 listopada 2012 – Zasady zapisów na seminaria magisterskie/licencjackie a także zasady prowadzenia w/w egzaminów na Wydziale Socjologiczno-Historycznym UR (uchwała reguluje proces dyplomowania).

Uchwała nr 308 a uwzględnia szczegółowe procedury:

- przeniesienia ze studiów stacjonarnych na niestacjonarne;
- zasady odbywania studiów w trybie indywidualnym;
- zasady odbywania studiów w trybie indywidualnej organizacji zajęć;
- tryb zaliczania różnic programowych;
- warunki przyznania dyplomu z wyróżnieniem.

Uchwała nr 308 b precyzuje:

- zasady zapisów na seminaria magisterskie/licencjackie/projekt badawczy;
- realizację i przyjęcie pracy magisterskiej/licencjackiej/projektu badawczego;
- warunki przystąpienia do egzaminu magisterskiego/licencjackiego/projektu badawczego;
- przeprowadzenie egzaminu magisterskiego/licencjackiego lub obrony projektu badawczego;
- ustala wzór strony tytułowej w/w prac i niezbędnych oświadczeń autora.

Programy studiów na Wydziale Socjologiczno-Historycznym UR na wszystkich kierunkach i w zakresie wszystkich specjalności są zgodne z zasadami Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego i uwzględniają one oczekiwane efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Integralną częścią procesu kształcenia są praktyki i różnego rodzaju zajęcia terenowe (archeologia) wpisane w programy studiów. Plany i programy studiów opracowywane są w poszczególnych jednostkach (instytutach/katedrze) a następnie zatwierdzane przez Radę Wydziału. Informacja o nich powinna być ogólnodostępna np. na stronach internetowych jednostek prowadzących kształcenie.

Bezpośrednią obsługę studentów prowadzą pracownicy administracyjni Wydziału (dziekanat). W szczególności dotyczy to ewidencjonowania osiągnięć studentów, prowadzenia spraw osobowych, obsługi pomocy materialnej i procesu dyplomowania. Natomiast bieżącą obsługę procesy dydaktycznego zapewniają sekretariaty jednostek podstawowych.

Wydział Socjologiczno-Historyczny promuje politykę dobrych praktyk w procesie dydaktycznym, której elementem jest przyjazny i życzliwy stosunek kadry naukowo-dydaktycznej i pracowników administracji do studentów. Jednocześnie, będąc częścią Uniwersytetu Rzeszowskiego, przestrzega zasad rzetelności naukowej, najbardziej uczciwych i transparentnych wzorców i postaw oraz wysokich standardów etycznych jako fundamentalnych atrybutów działalności akademickiej.